

Näringsutskottets betänkande 2018/19:NU2

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt, som uppgår till närmare 3,5 miljarder kronor. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, SD, C, V, L, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller anslagsbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:1 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Fyra yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2018/19.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Beslutsprocessen i riksdagen	4
Rambeslutsprocessen	4
Uppföljning av regeringens resultatredovisning	4
Betänkandets disposition	5
Utskottets överväganden	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19	6
Inledning	6
Propositionen	6
Vissa kompletterande uppgifter	7
Utskottets bedömning	8
Redovisade tillkännagivanden	9
Tillkännagivandet om statliga myndigheters lokalisering	9
Anslag inom utgiftsområde 19	10
Inledning	10
Propositionen	11
Motionerna	14
Utskottets ställningstagande	15
Särskilda yttranden	17
1. Anslag inom utgiftsområde 19 (S, V, MP)	17
2. Anslag inom utgiftsområde 19 (SD)	19
3. Anslag inom utgiftsområde 19 (C)	20
4. Anslag inom utgiftsområde 19 (L)	21
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Propositionen	23
Motioner från allmänna motionstiden 2018/19	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	24
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndiganden	25
<i>Tabell</i>	
Tabell 1 Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 19 Regional tillväxt	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 19

a) Anslagen för 2019

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 19 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:1 utgiftsområde 19 punkt 1 och avslår motionerna

2018/19:2376 av Eric Palmqvist m.fl. (SD),

2018/19:2637 av Helena Lindahl m.fl. (C),

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 1 och

2018/19:2957 av Arman Teimouri m.fl. (L).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:1 utgiftsområde 19 punkt 2.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 12 december 2018

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjalmered

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjalmered (M), Jennie Nilsson (S)*, Mattias Jonsson (S)*, Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD)*, Monica Haider (S)*, Helena Lindahl (C)*, Birger Lahti (V)*, Lotta Olsson (M), Tobias Andersson (SD)*, Mathias Tegné (S)*, Camilla Brodin (KD), Åsa Eriksson (S)*, Arman Teimouri (L)*, Eric Palmqvist (SD)*, Lorentz Tovatt (MP)* och Peter Helander (C)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2018/19:1 i de delar som gäller utgiftsområde 19 Regional tillväxt och fyra motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2018/19. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2019 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som motionärerna föreslår i sina anslagsmotioner.

I propositionen anförs att särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering (prop. 2018/19:1 utg.omr. 19 s. 9). Utgångspunkten för förslagen i propositionen har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1). Vidare har vissa generella justeringar av anslagen gjorts i enlighet med vad som redovisas i propositionen. Regeringen har avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet.

Beslutsprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit förslaget i reservation 5 i finansutskottets betänkande om ramarna och bestämt utgiftsramen för 2019 för utgiftsområde 19 Regional tillväxt till 3 496 525 000 kronor (bet. 2018/19:FiU1)

I detta ärende ska näringsutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. I propositionen lämnar regeringen en sådan redovisning. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19 Regional tillväxt i budgetpropositionen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlar utskottet redovisade tillkännagivanden. Slutligen behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller anslag och bemyndiganden inom utgiftsområde 19.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 19

Inledning

Näringsutskottet har sedan 2015 kontinuerligt följt upp regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen, utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen 2015 omfattade i första hand en översiktlig genomgång och analys av de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Efterföljande år har utskottet följt upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett de synpunkter utskottet har haft på resultatredovisningen. Hösten 2017 genomfördes därutöver en närmare uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Utskottets senaste iakttagelser och bedömningar redovisas i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2017/18:NU1, bet. 2017/18:NU2, bet. 2017/18:NU3).

Utskottets grupp för uppföljning och utvärdering har under dessa tre år även fört en dialog med berörda statssekreterare om regeringens resultatredovisning.

Mot bakgrund av att propositionen överlämnats av en övergångsregering är årets uppföljning mer översiktlig och begränsad till tidigare mer övergripande iakttagelser.

Propositionen

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i propositionen en resultatredovisning i förhållande till de mål som beslutats av riksdagen. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

I budgetpropositionen för 2019, utgiftsområde 19 Regional tillväxt, hänvisar regeringen på tre ställen till de iakttagelser näringsutskottet gjorde i sin uppföljning av regeringens resultatredovisning hösten 2017 (bet. 2017/18:NU2). Med anledning av dessa iakttagelser uttrycker regeringen att det i år redovisas en beskrivning av målet för den regionala tillväxtpolitiken, en koppling mellan val av vissa centrala indikatorer och målet för politikområdet och en utvecklad redogörelse för anslaget 1:2 Transportbidrag. Regeringen följer även upp utskottets uttalande om delmål och konstaterar att det är en fråga som kräver betydande underlag.

Strukturen för utgiftsområde 19 Regional tillväxt skiljer sig på flera sätt från tidigare år. När det gäller avsnitt 2.5 Mål finns det numera en särskild

rubrik för att redovisa andra mål som den regionala tillväxtpolitiken ska bidra till att nå i stället för att dessa redovisas tillsammans med målet för utgiftsområdet. Vidare finns ett nytt avsnitt om anslag och insatser inom utgiftsområde 19 Regional tillväxtpolitik samt stöd på budgetens inkomstsida där regeringen översiktligt redogör för vilken typ av insatser de olika anslagen finansierar och tydliggör syftet för vissa skatteutgifter. Även det efterföljande avsnittet om insatser inom andra utgifts- och politikområden är nytt även om motsvarande uppgifter funnits med tidigare år. Vidare har tabellen (2.6) där indikatorer för att följa den långsiktiga utvecklingen i Sveriges regioner presenteras delvis en ny struktur. När det gäller resultatredovisningen har avsnittet 2.6.1 Resultat i stort sett en helt ny struktur. Avsnittet inleds med en läsanvisning. Här framgår bl.a. att resultatdelen utöver resultat även innehåller en redovisning av vissa regeringsuppdrag i syfte att ge riksdagen information om regeringens arbete och för att kunna sätta redovisade resultat i ett sammanhang. Vidare framgår att redovisningen inleds med avsnitt om strategier för hållbar regional tillväxt, sektorssamordning och flernivåsamverkan samt hållbarhetsdimensioner. Även här anges att syftet är att sätta in resultatredovisningen av anslagen inom utgiftsområdet i ett större sammanhang. Resultaten redovisas därefter enligt en ny disposition som bygger på typen av insats och anslag.

Utöver den ändrade strukturen finns det i årets redovisning i jämförelse med tidigare år på flera ställen utvecklade resonemang kring hur indikatorer, prioriteringar, strategier, skatteutgifter och övriga mål relaterar till målet för utgiftsområdet. Vidare görs återkommande hänvisningar till vilket eller vilka anslag som finansierar de olika insatserna såväl i rubriker som i löptext. Det framgår också när det förekommer medfinansiering. Det finns också fler utvecklade beskrivningar av vad indikatorerna mäter, och i förekommande fall avslutas de olika resultatbeskrivningarna med en uppföljning av indikatorerna som tydligt framgår av den nya rubriksättningen.

Av propositionen framgår vidare att Tillväxtverket senast den 1 februari 2019 ska redovisa uppdraget att ta fram ett nytt nationellt uppföljningssystem för den projektverksamhet som finansieras av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Vissa kompletterande uppgifter

Målet för en sammanhållen landsbygdspolitik

Det kan noteras att det övergripande målet för en sammanhållen landsbygdspolitik som riksdagen beslutade under våren 2018 (bet. 2017/18:NU19) återges i budgetpropositionen för 2019 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. I resultatredovisningen inom samma utgiftsområde framgår vidare delmål för det övergripande målet, vilka är desamma som regeringen aviserade i propositionen om en sammanhållen landsbygdspolitik (prop. 2017/18:179). Här framgår vidare att regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att utreda och föreslå indikatorer för uppföljning

och utvärdering av målet. Regeringen uppger att den för att redovisa resultat och bedöma måluppfyllelsen för utgiftsområde 23 när det gäller den sammanhållna landsbygdspolitiken tills vidare använder sex indikatorer och bedömningsgrunder som redovisas i propositionen. Tre av dessa riktar sig till utvecklingen inom landsbygdsprogrammet. Övriga indikatorer är följande:

- sysselsättningsutvecklingen för kvinnor och män på landsbygden,
- befolkningsutvecklingen för kvinnor och män på landsbygden,
- andel av befolkningen (totalt och utanför tätort och småort) med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.

Nytt uppföljningssystem för anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

I Tillväxtverkets regleringsbrev för 2018 har myndigheten fått i uppdrag att fortsätta utveckla det nationella uppföljningssystemet för verksamhet finansierad av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med fokus på projektverksamhet. Uppföljningssystemet ska ta hänsyn till de varierande förutsättningar som råder i olika län samtidigt som uppföljningssystemet ska stärka möjligheterna till nationell uppföljning, utgå från prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020, möjliggöra för uppföljningar utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv och utformas så att projektverksamhetens resultat och effekter kan utvärderas. Uppföljningssystemet ska vidare enligt uppdraget bestå av en kvantitativ del i form av en uppsättning indikatorer samt en kvalitativ del. Uppdraget ska slutrapporteras senast den 1 februari 2019.

Utskottets bedömning

Inledningsvis vill utskottet betona att budgetpropositionen har beslutats av en övergångsregering och att regeringen därför avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten. Utskottet har mot denna bakgrund valt att följa upp resultatredovisningen på en mer översiktlig nivå än tidigare år och att bara lyfta upp några mer övergripande iakttagelser.

Utskottet vill likt föregående år framhålla att en klar och tydlig resultatredovisning bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får. Regeringens resultatredovisning är därför ett viktigt underlag för riksdagens budgetberedning. Utskottet konstaterar att det sedan flera år tillbaka pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet välkomnar det arbete som pågår med att utveckla den ekonomiska styrningen, vilket bidrar till att förbättra resultatredovisningen från regeringen till riksdagen.

Vad gäller utgiftsområde 19 Regional tillväxt vill utskottet framhålla att det är positivt att regeringen fortsätter att referera till utskottets iakttagelser i föregående års betänkande. Det synliggör den pågående dialogen och visar också på en vilja att tillgodose de synpunkter som utskottet har lyft fram. Utskottet noterar att regeringen anser att frågan om delmål kräver betydande

underlag. Utskottet har förståelse för att så är fallet och vill framhålla att en uppföljning av väl valda resultatindikatorer, som tydligt relaterar till målet för utgiftsområdet, också kan bidra till möjligheten att följa resultatens utveckling i förhållande till ett mål som i sig självt är formulerat på ett sådant sätt att det är svårt att följa upp.

Utskottet välkomnar resultatredovisningens nya struktur som på flera sätt bidragit till en ökad läsbarhet och tydliggjort vilka insatser som finansieras genom vilka anslag inom utgiftsområdet och hur dessa hänger ihop. Utskottet vill särskilt nämna det nya avsnittet Anslag och insatser inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt samt stöd på budgetens inkomstsida som ger en bra introduktion till den regionala tillväxtpolitiken som finansieras inom utgiftsområde 19 och tydliggör hur anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder och anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020 hänger ihop.

Utskottet vill vidare välkomna att det i större utsträckning än tidigare förekommer utvecklade resonemang om hur prioriteringar, indikatorer, strategier och övriga mål relaterar till målet för utgiftsområdet och att det även finns utvecklade beskrivningar av vad indikatorerna mäter. Att det görs löpande hänvisningar till anslag både i rubrik och i löptext är positivt och också något som utskottet särskilt vill framhålla.

Utskottet vill understryka vikten av att den verksamhet som finansieras med statliga medel följs upp på ett sådant sätt att verksamhetens resultat och effekter kan utvärderas. I det sammanhanget vill utskottet också välkomna det pågående arbetet med att ta fram ett nytt nationellt uppföljningssystem för den projektverksamhet som finansieras av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Utskottet noterar att regeringen har valt att lägga redovisningen av målet för en sammanhållen landsbygdspolitik inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Vidare konstaterar utskottet att det saknas en referens till målet för en sammanhållen landsbygdspolitik inom utgiftsområde 19 trots att det bl.a. finns en tydlig anknytning mellan målet och satsningen på statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner som finansieras inom ramen för anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Redovisade tillkännagivanden

Tilkännagivandet om statliga myndigheters lokalisering

Bakgrund

I april 2016 beslutade riksdagen på förslag av näringsutskottet ett tillkännagivande till regeringen om statliga myndigheters lokalisering med anledning av motionsyrkanden (bet. 2015/16:NU17). Riksdagen ställde sig därmed bakom näringsutskottets uttalande att regeringen ska pröva möjligheterna att omlokalisera myndigheter från större städer till landsbygden och att regeringen i lämpligt sammanhang bör återrapportera till riksdagen vilka åtgärder den har vidtagit och hur de principer tillämpas som riksdagen sedan tidigare fastställt.

Propositionen

I budgetpropositionen för 2019 redovisas att riksdagen i april 2016 lämnat två tillkännagivanden till regeringen med bäring på statliga myndigheters lokalisering (bet. 2015/16:NU17 och bet. 2015/16:FiU25). Regeringen redogör för behandlingen av dessa tillkännagivanden samlat inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (prop. 2018/19:1 utg.omr. 2 s. 46). Regeringen anför att andelen statliga jobb utanför Stockholms län kommer att öka med över 2 000 som en följd av tidigare beslut om lokalisering av myndigheter från Stockholms län, myndigheters egna initiativ om lokalisering och utbyggnaden av vissa myndigheter samt beslut som fattats under perioden 2014–2018. Regeringen uppger att flera nya myndigheter under senare år har lokaliserats utanför Stockholms län, och påminner om att Jämställdhetsmyndigheten och Myndigheten för digital förvaltning har startat sin verksamhet i Göteborg respektive i Sundsvall. Regeringen anför också att den beslutat att lokalisera Myndigheten för arbetsmiljökunskap till Gävle. Regeringens bedömning är att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Utskottets bedömning

Utskottet noterar att regeringen inte redovisar tillkännagivandet som slutbehandlat. Utskottet förutsätter därmed att ärendet kommer att beredas vidare och att regeringen återkommer till riksdagen i frågan.

Anslag inom utgiftsområde 19

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar de anslag och godkänner de bemyndiganden inom utgiftsområde 19 som regeringen har föreslagit i budgetpropositionen. Samtidigt avslår riksdagen motioner med förslag till anslag inom utgiftsområde 19.

Jämför särskilt yttrande 1 (S, V, MP), 2 (SD), 3 (C) och 4 (L).

Inledning

Den 12 december 2018 fattade riksdagen beslut om statsbudgetens ramar för de olika utgiftsområdena för 2019 och en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområdena för 2020–2021. Riksdagen biföll reservation 5 i finansutskottets betänkande om ramarna vilket bl.a. innebär att riksdagen genom att delvis bifalla motionerna 2018/19:2934 (M) och 2018/19:2991 (KD) fastställde ramen för utgiftsområde 19 Regional tillväxt till 3 496 525 000 kronor för 2019. Beslutet innebär även att riksdagen avlog regeringens förslag till fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2019.

Regeringens och motionärernas förslag till ramar för 2019 för utgiftsområde 19 samt beräkningar för perioden 2020–2021 framgår av tabell 1.

Tabell 1 Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 19 Regional tillväxt*Miljoner kronor*

År	Regeringens förslag	Avvikelser från regeringen				
		M	SD	C	KD	L
2019 (föreslagen utgiftsram)	3 497	±0	+520	±0	±0	-75
2020 (utgiftsberäkning)	3 427	±0	+520	±0	±0	*
2021 (utgiftsberäkning)	3 468	±0	+520	±0	±0	*

* = Ingen uppgift angiven.

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till dessa redogörs närmare för i finansplanen (prop. 2018/19:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1.).

I detta ärende ska utskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag inom utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Regeringens förslag till fördelning på olika anslag inom utgiftsområdet framgår av tabellen i bilaga 2. Den utgiftsram som regeringen föreslår fördelas på tre anslag. I bilagan redovisas också de förslag som finns i motionerna 2018/19:2376 (SD), 2018/19:2637 (C), 2018/19:2735 (KD) och 2018/19:2957 (L).

Enligt förslaget i propositionen kompletteras två av anslagen inom utgiftsområdet med bemyndiganden för regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren (se bilaga 3).

I det följande redovisas inledningsvis utgiftsområdets omfattning så som det beskrivs i budgetpropositionen. Efter det redovisas målet för utgiftsområdet och principerna för utformningen av propositionen. Därefter redovisas regeringens överväganden om vart och ett av de tre anslagen inom utgiftsområdet och de föreslagna bemyndigandena. Slutligen refereras de motioner som innehåller förslag som direkt gäller anslagen eller som bedöms kunna påverka de föreslagna anslagen.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt omfattar insatser i form av projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Mål för utgiftsområdet

Målet för den regionala tillväxtpolitiken är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft (prop. 2007/08:1 utg.omr. 19, bet. 2007/08:NU2).

Utöver målet för utgiftsområdet redovisas även vissa andra mål i propositionen.

Principer för utformningen av propositionen

Utgångspunkten för förslagen i propositionen har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har generella justeringar gjorts för utgiftsområdena enligt följande:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt.
- Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det har krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- För att verksamhet som baseras på ett beställningsbemyndigande för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivas i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för alla år justerats med hänsyn till nivån på beräknade infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

I det följande avsnittet redogörs för förslagen till anslag för 2019. I de fall där förslaget avviker från anslagsnivån i 2018 års budget redovisas skälen för detta i enlighet med vad som anförs i propositionen. För uppgifter om vilka tidigare aviserade insatser som uteblir eller fortsätter trots att de enligt vad som tidigare aviserats skulle ha upphört hänvisas till propositionen.

Anslag och bemyndiganden för 2019

Regeringen föreslår att 3 496 525 000 kronor anvisas till utgiftsområde 19 Regional tillväxt för 2019. Hur beloppen fördelas på de olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan och av bilaga 2. För två av anslagen föreslår regeringen att den ska bemyndigas att kunna ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren. Förslagen till bemyndiganden redovisas i bilaga 3. I det följande redogörs för regeringens förslag till anslag och bemyndiganden för 2019 för utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder får användas till utgifter för statsbidrag till projektverksamhet (inklusive riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder), regionala företagsstöd, ersättning för vissa kreditförluster i

stödområdet samt stöd till kommersiell service. Vidare får anslaget användas för viss administration, uppföljning och utvärdering samt viss central utvecklingsverksamhet.

Regeringen föreslår att närmare 1 675 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder för 2019, vilket är en minskning med 425 miljoner kronor i jämförelse med 2018. Detta beror på att statsbidraget till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden som finansieras från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder flyttas till anslaget 4:1 Åtgärder mot segregation inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering i enlighet med beslut i samband med behandlingen av 2018 års ekonomiska vårproposition (prop. 2017/18:100, bet. 2017/18:FiU20).

I fråga om bemyndiganden om ekonomiska åtaganden anger regeringen att anslaget framför allt används till olika regionala företagsstöd, projektverksamhet och medfinansiering av olika EU-program. Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. För att verksamheten ska fungera tillfredsställande behövs utrymme för att kunna hantera bl.a. senarelagd verksamhet. Det finns en marginal mellan bemyndigandet och beräknade utestående åtaganden vid årets slut, dvs. en buffert i bemyndigandets storlek. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 450 miljoner kronor 2020–2026.

Anslaget 1:2 Transportbidrag får användas till utgifter för statsbidrag till regionalt transportbidrag och avser kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor och stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Regeringen föreslår att närmare 401 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:2 Transportbidrag för 2019, vilket är samma belopp som anvisades 2018.

Anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 får användas till utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020 och för eventuella slutregleringar för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2007–2013. Från statens budget sker utbetalningarna inom regionala utvecklingsfonden till åtta regionala och ett nationellt strukturfondsprogram inom målet för investering för tillväxt och sysselsättning. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet.

Ramen för regionala utvecklingsfonden beräknas till totalt ca 7 842 miljoner kronor inklusive medel för lokalt ledd utveckling.

Ramen för de territoriella program som redovisas och förvaltas i Sverige är ca 2 612 miljoner kronor (beloppet avser samtliga deltagande länders EU-medel). Ramen för de territoriella program som redovisas och förvaltas utanför Sverige är ca 9 656 miljoner kronor (beloppet avser samtliga deltagande EU-länders medel).

Den valutakurs som används vid omräkningen av de finansiella ramarna för strukturfonderna fastställs i förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU:s struktur- och investeringsfonder. Regeringen anför att valutakursen fortlöpande måste analyseras och vid behov bör förordningen revideras för att skillnaden mot den verkliga kursen inte ska bli för stor.

Regeringen föreslår att drygt 1 421 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 för 2019, vilket är samma belopp som anvisades 2018.

Verksamheten inom regionalfondsprogrammen omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Regeringen föreslår därför att den bemyndigas att under 2019 för anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 600 miljoner kronor 2020–2023.

Motionerna

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2018/19:2376 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 19 Regional tillväxt totalt uppgår till 4 016 525 000 kronor. Det är 520 miljoner kronor mer än vad som föreslås i budgetpropositionen. Motionärerna anför att det är angeläget att länens regionala utvecklingsstrategier och prioriterade projekt har möjlighet att fortsätta att bidra till stärkt lokal och regional konkurrenskraft och föreslår mot den bakgrunden att anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ökar med 500 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Vidare föreslås en ökning av anslaget 1:2 Transportbidrag med 20 miljoner i jämförelse med regeringens förslag. Motionärerna framhåller att Sverigedemokraterna länge påtalat att det finns ett behov av utökade informationskampanjer om bidraget för att säkerställa att fler företag nyttjar bidraget och framhåller att det är glädjande att efterfrågan på bidraget ökat. Motionärerna konstaterar att regeringen i höständringsbudgeten för 2018 föreslår att anslaget 1:2 Transportbidrag ökar med 20 miljoner och anser att anslaget även i 2019 års budget bör ligga på en högre nivå eftersom det ökade behovet bedöms kvarstå.

Centerpartiet

I kommittémotion 2018/19:2637 av Helena Lindahl m.fl. (C) finns inte några förslag till ändringar av anslagen i jämförelse med budgetpropositionen. Motionärerna anför att Centerpartiet i budgetmotionen för 2019 inte har några skarpa anslagspåverkande förslag inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 1 finns inte några förslag till ändringar av anslagen i jämförelse med budgetpropositionen.

Liberalerna

I kommittémotion 2018/19:2957 av Arman Teimouri m.fl. (L) föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 19 Regional tillväxt totalt uppgår till 3 421 525 000 kronor. Det är 75 miljoner mindre än vad som föreslås i budgetpropositionen. Motionärerna anför att Liberalerna sedan tidigare har avvisat bidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden eftersom partiet tror att generella åtgärder i form av sänkt skatt på arbete och företagande, regelförenklingar och ett gott företagsvänligt klimat vore bättre för den regionala tillväxten. Motionärerna framhåller samtidigt att det kan finnas skäl att göra vissa satsningar i utsatta stadsdelar när det gäller rättsväsendet, integrationspolitiken och skolor i dessa områden och hänvisar till att dessa satsningar redovisas närmare inom utgiftsområdena 4 Rättsväsendet, 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering och 16 Utbildning och universitetsforskning. Motionärerna föreslår därmed en minskning av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 75 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av budgetpropositionen för 2019 med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Utgångspunkten för förslagen har följaktligen varit den budget som riksdagen beslutade för 2018. Att en övergångsregering är bunden av vissa principer fråntar dock inte riksdagen vare sig rätten eller ansvaret att besluta om statens budget. Våra grundlagar är tydliga om var finansmakten vilar. Det är riksdagen som har befogenheten att besluta om skatter och statens utgifter. Utskottet konstaterar att vissa partier trots detta valt att avstå från att lägga fram egna budgetförslag i riksdagen i årets budgetprocess.

Sverige kan dock inte vänta på reformer. Åtgärder behövs för att stärka svensk ekonomi, skapa arbetstillfällen och säkerställa grundfunktioner i samhället.

Riksdagen har genom beslut den 12 december 2018 fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2018/19:FiU1). Förutsättningen för den fortsatta beredningen är därmed att ramen för utgiftsområde 19 Regional tillväxt har fastställts till 3 496 525 000 kronor för 2019. Som framgår av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger utskottets fortsatta behandling av anslagsfördelningen för 2019 på förutsättningarna att den ram som riksdagen har fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom *ett* beslut. I det följande har utskottet att ta ställning till de olika anslagen inom utgiftsområdet i propositionen och motionerna som behandlas i detta avsnitt.

Utskottet har inte något annat förslag till anslagsfördelning eller bemyndiganden än de som föreslås i budgetpropositionen för 2019 för utgiftsområde 19. Den regionala tillväxtpolitiken omfattar dock fler åtgärder än de insatser som finansieras inom utgiftsområde 19, och utskottets principiella uppfattning om den regionala tillväxtpolitiken skiljer sig från den inriktning som har varit styrande under den föregående mandatperioden på flera punkter. Det gäller t.ex. inte minst behovet av åtgärder för ett förbättrat företagsklimat.

Utskottet förordar en politik som skapar förutsättningar för människor att bo och verka såväl i städer som på landsbygden. Människor och företag över hela landet ska ges möjligheter att växa och utvecklas. På så sätt tar man till vara på hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning, och för ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala tillväxtinsatser. Goda kommunikationer, attraktiva livs- och boendemiljöer och tillgång till offentlig och kommersiell service är några saker som är avgörande för regional utveckling.

Utskottet noterar att Sverigedemokraterna har föreslagit en ram som är 520 miljoner kronor större än regeringens, genom en höjning av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 500 miljoner kronor och en höjning av anslaget 1:2 Transportbidrag med 20 miljoner kronor. Vidare har Liberalerna föreslagit en ram som är 75 miljoner kronor mindre än regeringens, genom att avvisa statsbidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Utskottet konstaterar att de samlade utgifterna för utgiftsområdet är fastställt i och med riksdagens beslut den 12 december 2018 (bet. 2018/19:FiU1). Utskottet ser inte någon anledning till att sänka utgiftsramen eller förändra anslagsfördelningen utifrån det som föreslås i de aktuella motionerna.

Utskottet föreslår således att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt i enlighet med förslaget i budgetpropositionen. När det gäller anslagens ändamål vill utskottet tydliggöra att det är de ändamål för anslagen som redovisas i budgetpropositionen som ska gälla. Utskottet har vidare inte något att invända när det gäller de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som föreslås i budgetpropositionen.

Utskottet tillstyrker därmed förslagen i budgetpropositionen vad gäller dels anslag för 2019, dels bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Samtliga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 19 (S, V, MP)

Jennie Nilsson (S), Mattias Jonsson (S), Monica Haider (S), Birger Lahti (V), Mathias Tegnér (S), Åsa Eriksson (S) och Lorentz Tovatt (MP) anför:

Den budgetproposition som lämnades till riksdagen den 15 november 2018 var beslutad av en övergångsregering. Särskilda principer tillämpades därför vid utformningen av propositionen, där utgångspunkten var den av riksdagen beslutade budgeten för 2018. Efter att riksdagen den 12 december 2018 i första steget av budgetprocessen ställt sig bakom andra utgiftsramar och beräkningar av inkomsterna än de som övergångsregeringen föreslagit, och som vi anser måste betraktas som en helhet, avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 19.

Efter valet hösten 2018 röstade fler än hälften av den nyvalda riksdagens ledamöter nej på frågan om statsministern hade tillräckligt stöd i riksdagen. Detta trots att de rödgröna partierna utgör det största blocket med 144 mandat mot de borgerliga partiernas 143 mandat. Med anledning av detta entledigades samtliga statsråd och Sverige styrs av en övergångsregering. Eftersom någon ny regering ännu inte har tillträtt uppehåller de entledigade statsråden sina befattningar som en övergångsregering, i enlighet med regeringsformens bestämmelser.

Detta är första gången som en övergångsregering lämnar en budgetproposition till riksdagen. I regeringsformen, riksdagsordningen och budgetlagen finns bestämmelser om budgetpropositionen och dess innehåll. Någon särskild reglering om hur en budgetproposition som lämnas av en övergångsregering ska utformas finns inte.

I en promemoria från Statsrådsberedningen har vissa riktlinjer utfärdats för det praktiska arbetet i Regeringskansliet under en övergångsregeringsperiod. Konstitutionsutskottet har vid granskningar av en övergångsregerings befogenheter hänvisat till dessa riktlinjer. Enligt riktlinjerna bör en övergångsregering endast avgöra löpande eller brådskande ärenden. Vidare anges att en övergångsregering inte bör lägga fram propositioner som är politiskt kontroversiella eller som har en tydlig partipolitisk inriktning.

När det särskilt gäller en budgetproposition som lämnas av en övergångsregering anges att den inte bör innehålla förslag som har en tydlig partipolitisk inriktning. Av regeringsformen följer vidare att den senaste beslutade budgeten ska fortsätta att gälla för det fall riksdagen inte beslutat om en ny budget. Vid framtagandet av denna proposition har regeringen därför bedömt att budgeten för 2019 bör utformas med utgångspunkt i budgeten för 2018, i väntan på att en ny regering tillträder och kan lämna de förslag till ändringar som följer av dess politiska inriktning. Med beaktande av detta har särskilda

principer tagits fram för utformningen av denna proposition. Principerna har tagits fram efter kontakter med företrädare för regeringspartierna och Vänsterpartiet samt Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna.

En övergångsbudget är ingen permanent lösning. Den tar sig inte an de stora samhällsproblemen med nya reformer. Det är den heller inte avsedd att göra. Den finns för att viktiga samhällsfunktioner, välfärden och myndigheter ska fungera ungefär som tidigare. Den behövs för att skapa stabilitet och är just en övergångsbudget i väntan på att en regering ska tillträda och presentera sin ekonomiska politik. Det är när en sådan proposition läggs fram av en nyttillträdd regering, som det är rimligt att motionera som oppositionsparti.

Vi anser att regeringen har redogjort för principerna, som tagits fram efter den process som varit, på ett klargörande sätt och tillämpat dem lojalt i arbetet med att ta fram budgetpropositionen för 2019. Men det ska inte tolkas som att övergångsregeringens budgetproposition ger uttryck för våra partiers politiska prioriteringar. Frågan har därför väckts om vi i likhet med oppositionspartierna borde lägga fram budgetmotioner under den allmänna motionstiden. Vi har dock valt att avstå den möjligheten och redogör nedan för våra skäl till det beslutet.

I och med beredningen av övergångsregeringens förslag till statens budget har vi nu nått långt bortom den terräng där befintlig konstitutionell praxis kan ge vägledning. Hur riksdagens partier och ledamöter väljer att agera har inte bara konsekvenser för den ekonomiska politiken år 2019 utan lägger också grund för konstitutionell praxis för liknande situationer i framtiden. Våra partier har alla gett uttryck för att i ett läge där landet leds av en övergångsregering måste riksdagsarbetet koncentreras mot att få på plats en handlingskraftig regering som åtminstone kan tolereras av en majoritet av ledamöterna.

Vi förväntade oss en ordnad och ansvarsfull process med övergångsbudgeten och anser alltså att den bör passera genom riksdagen som det var tänkt när lagstiftningen antogs och som de principer den är byggd på avser att säkerställa.

Mot detta har framförts att tillämpningen av principerna för en övergångsbudget får negativa konsekvenser för samhällsviktiga funktioner som riksdagen inte bara kan utan också bör korrigera. Det döljer det faktum att förhållandet mellan riksdag och regering är en delikat kombination av konstitutionella regler och upparbetad praxis. Det är fullt rimligt att vilja ändra på den relationen men det är knappast vad något parti har gett uttryck för vare sig nu eller i andra sammanhang. Det är inte rimligt att en övergångsregering, som inte kan avgå om den inte får igenom sin budget, ska uppdras att verkställa andra partiers ekonomiska politik.

En nyttillträdd regering kommer att behöva lägga fram en extra ändringsbudget snarast med nödvändiga korrigeringar och det gäller oavsett vilket beslut riksdagen fattar i detta ärende. Det kan dessutom inte uteslutas att försök till sådana korrigeringar i riksdagsbehandlingen riskerar att förvärra problemen genom att skapa ryckighet och oklarhet i myndighetsstyrningen.

I debatten har det också påpekats att det inte är möjligt att i en extra ändringsbudget föreslå skattesänkningar. Detta stämmer när det gäller inkomstskatter, även om det inte är någon hemlighet att vi anser att investeringar i välfärd, klimat, rättsväsende och försvar måste gå före stora skattesänkningar. För oss är ökad jämlikhet centralt. Vi kan inte heller se att någon av de skattesänkningar som riksdagen nu beslutat om i första steget av budgetprocessen skulle vara så viktig att den trumfar behovet av att skapa en för landet långsiktigt hållbar konstitutionell praxis, snarare tvärtom.

Vi anser därför att lämpligaste praxis i lägen som detta är att riksdagspartierna bör ägna sig åt att bidra till att en regering kan tillträda och snarast lägga fram en extra ändringsbudget på riksdagens bord. I enlighet därmed anser vi det förslag som övergångsregeringen föreslår också borde bli riksdagens beslut.

När en ny regering kommit på plats, får partierna i riksdagen lägga fram sin egna ekonomiska politik: antingen som regeringsbildare, förhandlingspart eller opposition.

2. Anslag inom utgiftsområde 19 (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD), Tobias Andersson (SD) och Eric Palmqvist (SD) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 12 december 2018 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 19 Regional tillväxt inte får överstiga 3 496 525 000 kronor 2019 (bet. 2018/19:FiU1). Eftersom Sverigedemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för detta förslag. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Sverigedemokraternas politik inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

Sverigedemokraterna ser positivt på landsbygdens möjligheter. Samtidigt kan vi inte blunda för de stora utmaningar som finns, inte minst när det gäller avfolkning och ofrivillig urbanisering. Vi anser att staten bör ha en aktiv roll när det gäller att ge förutsättningar för regional tillväxt. Olika styrmedel såsom regleringar, skatter och subventioner kan mildra vissa problem på kort sikt men kan inte lösa de stora utmaningarna på längre sikt. För att främja tillväxt krävs därför ett ömsesidigt samspel mellan det offentliga och det privata.

Vi förordar en politik som skapar förutsättningar för en kraftig men hållbar tillväxt för företag och medborgare som väljer att bo och verka i landets glesbefolkade regioner på liknande villkor som i landets övriga, mer tätbefolkade, regioner. I motion 2018/19:155 (SD) om regional tillväxt presenterar vi flera förslag som möjliggör en sådan utveckling, och som vi återkommer till när dessa förslag ska behandlas av riksdagen.

När det gäller utgiftsområde 19 Regional tillväxt hade vi velat se en ökning av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder med 500 miljoner kronor 2019. Sverigedemokraternas huvudfokus för näringspolitiken är reella och breda

tillväxtåtgärder som gynnar företagande och jobb i hela Sverige. Förutsättningarna för tillväxt genom företagande och jobb ser dock olika ut i olika delar av landet. Vi menar därför att det är angeläget att länens regionala utvecklingsstrategier samt prioriterade projekt har möjlighet att fortsätta bidra till stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Vidare hade vi velat se en ökning av anslaget 1:2 Transportbidrag med 20 miljoner kronor 2019. Vi har länge påtalat behovet av utökade informationskampanjer på området för att säkerställa att fler nyttjar bidraget. Det är därför glädjande att se att efterfrågan på bidraget har ökat. Vi kan också konstatera att regeringen i höständeringsbudgeten för 2018 föreslår att anslaget ökar med 20 miljoner kronor för innevarande år eftersom behovet av bidrag har ökat. Vår uppfattning är att behovet bör ses som oförändrat de kommande åren.

3. Anslag inom utgiftsområde 19 (C)

Helena Lindahl (C) och Peter Helander (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiet gick till val på ett mycket ambitiöst reformprogram för att föra Sverige framåt. Till dess att en ny regering tillträtt styrs Sverige av en övergångsregering som har lämnat en övergångsbudget till riksdagen. Denna budget har tagits fram utifrån ett antal principer, och Centerpartiets bedömning är att budgetpropositionen i stort avspeglar dessa principer och att övergångsregeringen alltså har agerat på ett sätt som är förenligt med dess begränsade mandat. Det betyder inte att budgeten innehåller de reformer som Sverige behöver. Centerpartiet hade inte heller motsatt sig att budgeten, i brett samförstånd, också hade innehållit relativt okontroversiella reformer på områden där behovet av långsiktiga planeringsförutsättningar är stort. Centerpartiet har därför i sin budgetmotion 2018/19:2610 lämnat förslag om förstärkningar inom sådana områden, och förslag om att påbörja ett arbete för att komma till rätta med ett antal stora och akuta utmaningar som Sverige står inför. Centerpartiet har även lämnat förslag om ändring i inkomstskatter som måste beslutas innan årsskiftet. De flesta övriga reformer som Sverige behöver menar vi kan beslutas relativt snabbt i en ändringsbudget, när en ny regering har tillträtt.

För Centerpartiet är det självklart att behandla budgetprocessen seriöst. Ansvar för de offentliga finanserna och vårdande av budgetprocessen är viktiga utgångspunkter för vårt arbete. För att kunna genomföra de stora reformer som vi menar Sverige behöver, krävs en handlingskraftig regering. Att få till stånd en sådan regering är Centerpartiets fokus.

Centerpartiets budgetmotion innehåller inga skarpa anslagspåverkande förslag inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. I den nämnda motionen och i motionen för det aktuella utgiftsområdet (mot. 2018/19:2637 [C]) beskrivs

dock inriktningen för den långsiktiga politik som vi ämnar verka för och som är viktig bl.a. för att uppnå målet om utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Vi vill i sammanhanget också särskilt lyfta fram motion 2018/19:2425 (C) om landsbygd och regional utveckling som innehåller många förslag för att ge människor samma möjligheter att leva, arbeta och driva företag oavsett om man bor, på landsbygden, i mindre orter, i städernas förorter eller i innerstäder. Landsbygden och städerna delar många utmaningar med varandra. Det gäller t.ex. behovet av fler jobb, en välfungerande och klimatsmart infrastruktur och en reformerad bostadsmarknad. Likvärdiga möjligheter i hela landet innebär inte per automatik likformighet. Samma utmaning kan lösas på olika sätt i olika delar av landet. Politiken behöver därför utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut i olika delar av landet. En näroddlad politik, där beslut fattas så nära människor som möjligt, möjliggör en sådan utveckling. I samband med att riksdagen behandlar våra förslag för regional utveckling avser vi utveckla vår syn på politikens inriktning.

4. Anslag inom utgiftsområde 19 (L)

Arman Teimouri (L) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Liberalernas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Liberalernas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2018/19:2988. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 19. Förslaget om anslag inom utgiftsområde 19 läggs fram i motion 2018/19:2957 (L).

En liberal politik för regional tillväxt strävar efter att skapa förutsättningar för dem som vill bo och arbeta på landsbygden eller i en mindre tätort att göra det. Hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tillvaratas genom att politiken beaktar de unika förutsättningar som finns i olika delar av landet. De generella insatserna på nationell nivå för jobb, utbildning och ett förbättrat företagsklimat behöver kombineras med regionala insatser. Grunden för Sveriges välstånd är och förblir företagande och ekonomisk utveckling. Därför måste människor och företag över hela landet få möjlighet att växa och utvecklas.

Globaliseringen leder till förändringar som får varierande genomslag i olika delar av Sverige. Samhällen förändras. Urbaniseringen bygger i grunden på människors fria val, vilket jag försvarar. Samtidigt finns det utmaningar med skillnader mellan städer med en starkt växande privat tjänstesektor, och områden med hög sårbarhet som t.ex. är beroende av en enskild eller ett fåtal industriella arbetsgivare. De tre storstadsregionerna växer snabbast liksom

regionstäderna medan de flesta av landets kommuner har drabbats av avfolkning och förlorade arbetstillfällen när företag flyttat eller lagts ned. För dessa kommuner är en åldrande befolkning, ett minskat skatteunderlag, ökade bördor och en försämrad offentlig och privat service en realitet. I och med de senaste årens befolkningsökning, inte minst på grund av det ökade antalet utrikes födda, håller detta på att förändras. De nyanlända i Sverige är ett positivt lyft för de mindre serviceföretagen i hela Sverige som få statliga stöd-paket eller regionala utvecklingsfonder kan konkurrera med.

Jag och Liberalerna anser att bidraget till socioekonomiskt eftersatta kommuner om 75 miljoner kronor inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder borde ha avisats eftersom vi tror att generella åtgärder i form av sänkt skatt på arbete och företagande, regelförenklingar och ett gott företagsvänligt klimat vore bättre för den regionala tillväxten. Det kan däremot finnas skäl att göra vissa satsningar på rättsväsendet, inom integrationspolitiken och på skolor i utsatta stadsdelar. Liberalernas förslag till sådana satsningar redovisas närmare inom utgiftsområdena 4, 13 och 16.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:1 Budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 19:

1. Riksdagen anvisar för budgetåret 2019 ramanslagen under utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt tabell 1.1 [Här avses anslagstabellen på s. 7 i prop. 2018/19:1 utg.omr. 19].
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2 [Här avses anslagstabellen på sid. 8 i prop. 2018/19:1 utg.omr. 19].

Motioner från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:2376 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2018/19:2637 av Helena Lindahl m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2018/19:2957 av Arman Teimouri m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	KD	L
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	1 674 637		+500 000			-75 000
1:2 Transportbidrag	400 864		+20 000			
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 421 024					
Summa för utgiftsområdet	3 496 525	±0	+520 000	±0	±0	-75 000

BILAGA 3

Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden för 2019 inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	KD	L
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	3 450 000	2020–2026					
1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	3 600 000	2020–2023					
Summa beställnings- bemyndiganden	7 050 000		±0	±0	±0	±0	±0